

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő részletek: Kézdi-Vásárhelyi Vadász-egyesület, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Aratás előtt.

Ebben az kritikus időszakban, midőn sovár szemekkel nézi a gazda a zsendülő buzakalász-táblákat, hol a reménység duzzad, aggódó szemekkel néz az ég kárpitjára, honnét majd a napnak intenzív melege, majd a ködös párák gomolygása rettegletti; ilyenkor látja be a gazda, hogy vabankot játszunk a sorssal. Az egyoldalú mezőgazdálkodással élő országnak van még így aratás táján az a koezkázatos helyzete: hogy vagy álalános népjólét mutatkozik egy jó termés folytán, vagy hathatós beavatkozást s enyhítést igénylő köznyomór, midőn a lakosság számára inséges kölcsönöket szedeget föl az államhatalom.

És hogy mezőgazdaságunk 1863 óta, a midőn a nyári rettenetes szárazság inséget zuditott az országra, — nem sokat fejlődött egy belterjes indusztria felé: abból tűnik ki, hogyha újra aszály mutatkoznék, éppen csak ott állanánk, a hol 1863-ban. Vagy még rosszabbul. A kulturális fejlődés és a kifejlesztett állami intézmények, e mellett a mezőgazdasági bajok annyira igénylik az állam esonkítatlan bevételeit, hogy közintézményeink legfelsőbbjétől, a kulturális alkotásoknál a falusi iskolaházakig, az emberek köznyomorban és inségben szenvednének.

Most, hogy a gazda sóvár szeme néz szét az Isten áldotta földön, a melyen a magyarok jólétének forrása, sárga kalásztenger ígér nagy ermet: most bizonynyal minden gazda elkében felébred az aggódó sejtelen, minő hazard játékot üz

egy ország, mely az ő mezőgazdálkodásában a legősdibb egyoldalúságra van kárhoztatva.

Szabad-e, hogy mezőgazdálkodásunk a kalászos termelésében merüljön ki, főleg miután milliárd számra szabadul fel holdakban az amerikai szüztalaj s a mind jobban tökéletesített közlekedési eszközökkel a távolság merő anachronismusává vált.

Szabad-e az élet igényeinek ily örült emelkedése mellett, csak a gazdálkodásban konservatívnek maradni, mikor minden téren az erő és anyag észszerű kihasználása teremt sikereket.

És legfőképpen: szabad-e nálunk kalászos termelni, a hol az árfluktuációk mesterségesek s börze menőverekkel rontják a nyers termés értékét, a hol az ország tisztán erre az áldott földre támaszkodik, mely mint egyes észszerű gazdák mutatják, teljesen rentabilis minden kereskedelmi növény termelésére.

Hanem így aratás idején egyedül a sopánkodásnál maradjunk-e?

A kik elfogadják tételünket, hogy a nemzet jólét érdeke követeli, miként ez a vabank játszása a sorssal megszűnjék, — azoknak velünk együtt azt kell ohajtaniok, hogy ebben az agrikultur államban mindenkinek kezeügye előtt legyenek a gazdasági szakiskolák és minta gazdaságok.

Lám, Kállay Béni már Boszniában jól csinálja. Évek óta nagy sikerrel működnek az állami gazdasági telepek, a hol a a bosnyák kigazda télen át elméleti képzést nyer, nyáron át utmutatást s értékes tanácsokat kap. Az intézmény hamar nép-

szerűvé lett s látni kell csak s erre igen alkalmas, a ki Boszniába nem akar kiutazni, — az országos kiállítás, hogy az occupált tartomány mily rohamlépésekben halad a raczionalis keresetforrások felé.

A magyar gazda csökönyös ragaszkodását is meg lehet törni a sikerrel. Csak lásson egy hasznos keresetforrást, azonnal utána néz maga is, hogy eltanulja és alkalmazza.

Denógatással nem sokra megyünk. Magunk évek óta hirdetjük, hogy a folyton szaporodó közterhek a régi divatu gazdálkodás ide-oda alig bírja meg, hogy legfőbb ideje a kereskedelmi és ipari növények termeléséhez fogni és a mezőgazdasági ipart megteremteni. Évek óta mondjuk, hogy ha a földnek fellendült és ma talán az értékén túlajtott árait meg akarjuk tartani: akkor a kalászos termelést a minimumra kell szállítani.

Igy aratás idején azt hisszük, nem kiáltunk apusztába, még most sem, midőn átlag erős reménykedés és jogosult várakozás egy jó gazdasági évvel kecsegtet.

A bevált reménység tegyen előre látókká és nem elbizakodottá.

Hóditás a Keleten.

Az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztálya.

Bosnyákország és a Hercegovina megismerésére kitűnő alkalmat nyújt gyönyörű Ezredéves Országos Kiállításunk bosnyák-hercegovinai osztálya. Aki a vidékről teljön Budapestre, ne is mulassza el, hogy behatóan megnézze ezt a bosnyák ki-

TÁRGZA.

Adolf szerelme.

Irta: Dr. Beldi Izor.

Volt egyszer egy installateur, a kilógyszés-és vízvezetők felszerelésével kereste meg minden napi — pezsgőjét. Nem volt már egészen fiatal és nem volt már egészen káros, az élet örömeiből már alaposan kivette a maga részét.

Az installateur ur életében nagy szerepe volt a szombati napnak. „Hat napig dolgoztattál, a hetedik napon fizessél” szölgének a munkások. Ez a hetedik nap a szombat, a fizetségnek, a lisztnek napja. Nagy és nehéz nap, főleg annak, a ki reggel nyolcz órakor még nem tudja, hogy miből fizet majd esti hat órakor.

Ilyen valságos helyzetben egyedüli megváltó: a váltó. Ez tudvalevőleg egy bélyeges ürlap, a mely kitöltetlenül megér két-három forintot, kitöltve gyakran nem ér egy krajczárt sem. Az installateur urnak aláírása is ilyen értékesökkentő hatással volt a blan-

kettára. Váltóját csak nagyon óvatosan fogadták, kivált a mióta egynehányszor megóvatolták. És gyakran megtörtént, hogy az installateur szombat délelőtt saját külön konflisan sorra járta a bankokat, szövetkezeteket és hitelegyeteket, a nélkül, hogy váltóiból csak egyet is tudott volna elhelyezni. Ilyenkor magán kívül volt, szidta az egész világot és komo yan a nőülésre gondolt. . . .

Néhány héttel ezelőtt, egy szép péntek napon történt. Az installateur ur, kit rövidség okáért ezennel már csak Adolfnak nevezünk, a Dunaparton találkoztott Péterlaki építőmester családjával. Fel s alá sétáltak egy nehányszor, azután betértek egy kávéházba foglaltatni. Mikor késő este hazafelé indultak, Adolf elkísérte Péterlakiékat, udvariasan karját nyújtva Mathild kisasszonynak, a Péterlakiék eladó lányának.

Másnap, szombati nap lévén, Adolf ur korán reggel beállított ahoz az ismert pénzügyökhöz, aki névrokona ugyan egy német fejedelmi családnak, de azért családját csak a marezali hitközségi met-szójig vezetheti vissza.

A pénzügyökh, aki rendszerint hüvösen tárgyalt Adolf ügyleti ajánlatait, ezuttal feltűnő udvariasan fogadta vendégét. Székekkel és szivarral ki-

nálta meg, szó nélkül leszámította (még hozzá mérsékelt provizióval) az elébe tett három elfogadványt, azután halkán, bizalmasan is szólt Adolf urhoz:

Nos, kérem szépen, hát lehet már gratulálni?

„Gratulálni, és mihez?”

„Vagy úgy, igen? Érttem. Ich hab schon nix geredt!”

Adolf ur innen elment az erszébettéri kioskba reggelizni. A fizető pincér bizalmas mosolylyal értésére adta, hogy már ő is hallotta a nagy ujságot, egy butorkereskedő ismerőse odaült hozzá és árjegyzékkel kínálta meg, egymásután öt életbiztosítási ügynök jött oda asztalához és telebeszélte a fejét a T. D. és L. D. tabellák előnyével, kiki magasztalva a saját társulatát és a sárga földig lecsárolva a többi konkurrens intézetet, három áruház-tulajdonos meghívta őt legujabb fashionable divatcikkjeinek megtekintésére, egy szomszédos fotográfus már most kérte megtisztelő megrendeléseit — Adolf urnak zugott a feje, de végre kisütötte, hogy az egész világ felőle azt hiszi, hogy jegyben jár Péterlaki Matilddal.

(Vége köv.)

állítás, ráér csak azért sem, mert mindenkinek véleményeszerint, kiállításunknak ez egyik legérdekesebb legtanulságosabb része. Ellenségeink haragszanak is mérték-telenül azért, amiért ilyen nagyszabású módon jelentek meg Bosnyákország és a Hercegovina a magyar kiállításon. Hanem ez a dühöngés egyáltalán nem akadályozta meg a bosnyák kiállítás rendezőit, Horovitz Ede és Stix Ödön osztályfőnököket, Hörmann Konstantint a bosnyák-hercegovinai országos kormány kiállítási biztosát, Mikuli lovag kormánytanácsost, Redvitz Károly báró cs. és kir. kamarást, Marcell Arthurt, Bautz Ágost mezőgazdasági felügyelőt, Blazseket, a bosnyák kiállítási csarnokok építőjét, hogy valóságos lelkesedéssel ne fáradozzanak azon, hogy ezek az országok méltóan vegyenek részt hazánk ezredéves ünnepén. Mindannyian rokonszenvvel viseltetnek Magyarországra iránt; meglátszik rajtuk, hogy fejük, Kállay Béni, testestől-lelkestől magyar ember.

Az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztályán meg is látszik a buzgó odaadás, amelylyel készült. Az öt épület (iparcsarnok, erdészeti pavillon, bosnyák lakóház, közlekedési csarnok és kávéház) a rajtuk lengő sárga-piros csarnok lobogókkal a bosnyák ezimerrel messziről kihívják a figyelmünket. Darab Kelet áll itt előttünk kecses formáival, élénk, de harmonikus színeivel, szellős erkélyeivel és rácsos ablakaival.

Először az iparcsarnokba megyünk be, mert ez áll a kiállítási körút mentén (a mezőgazdasági főépülettel szemközt). Amit itt találunk, az magában véve egész kiállítás. Közoktatásügy, építészet, bányászat, mezőgazdaság, gyáripar és kézműipar (különösen szép butorok), fegyverezemunka (a mintaszerű zeniczai fegyintézetből), képiállítás (bosnyák motívumú tájképek és a népeletből vett rajzok), nyomdászati kiállítás, amelynek legszebb terméke a Nada, ez a magas színvonalon álló szerajevói bosnyák képes újság, a melyet Hörmann Konstantin szerkeszt nagy sikerrel, és közül benne sűrűn rokonszenvesen ismertető cikkeket Magyarországról. A háziipar-kiállítás mesés gazdagságu himzéseivel szemébe ötlök mindenkinek. Ennek a csarnoknak a dísz és büszkesége azonban az iparművészeti és a szőnyegkiállítás.

A bosnyák ötvös- és fegyverkovács munkája, valamint a bosnyák szőnyeg keresett és híres cikk volt valamikor a Keletnek legtávolabb fekvő vidékein is. A bosnyák-hercegovinai kormányzat új életre támasztotta, formáiban és színösszetételeiben megújította ezeket az iparágakat, amelyek eképen ismét virágzásnak indultak és ahol megfordulnak, mindenütt élénk tetszésnek és keresleteknek örvendenek. A berakott, vort, vésett, valamint filigrán csecsebecsék, keleti formájú edények, európai fényűzési- és tolette-tárgyak és butorok (különösen feltűnő szépségű egy nagy fali szekrény), valamint a pompás szőnyegek a budapesti kiállítás is általános meglepetést keltenek. Azt is meglátjuk különben, hogy mindez miképpen készül. Az iparcsarnok homlokzatán a keleti bazáreletet élénk variázoló tizenhárom nyitott boltban ügyes bosnyákok szemünk előtt készít nek szebbnél-szebb iparművészeti tárgyakat. A bosnyák lakóház földszintjén három szobában pedig szőnyegszövő-műhely működik; ugyanott bosnyák szövetek (bez és butundzsuk) is készülnek.

A lakóház emeletének öt szobája hű mása a jómódu bosnyák bég lakásának, szőnyegeivel, koreveteivel, faliszekrényeivel és rendkívülien szép, fából készült falburkolataival. Van itt férfiszoba, nőszoba, várrós oba és két parasztszoba. Hogy pedig mindez teljesen élethű benyomást gyakoroljon a szemlélőre, életnagyságu, nemzeti viseletbe öltöztetett babákkal népesítették be a szobákat. Ebből a házból valóságos bosnyák-hercegovinai etnográfiai kiállítás lett ilyenformán.

A lakóház mögött van a közlekedési csarnok a bosnyák-hercegovinai államvasutakon használatban lévő lokomotivokkal, személyszállító-, báló- és teherszállító kocsikkal, a melyek mind czélszerűek, kényelmesek és elegánsak.

Két oldalt, egymással szemközt állanak az erdészeti pavillon (vadászati és halászati kiállítással) és a kávéház, ahol kitűnő török kávét kaphatunk és éppen olyan kitűnő czimbalomjátékot hallgathatunk a fekete lé szűrésölése közben.

Az öt csarnok figyelmes megismerlése fogalmat nyújt nemcsak arról, hogy 18 esztendő alatt hova emelkedett Bosnyákország és a Hercegovina, hanem körülbelül arról is, hogy honnan kellett kezdeni a nehéz munkát, amelyet olyan nagy siker koronáz. Ennek feltüntetése végett u. i. lehetőleg mindenütt kiállítottak az okkupáció idejéből származó tárgyakat is.

A kiállítás rendezésének éltető lelke és vezető szelleme, úgy mint mindennek, ami a megszállott tartományokban történik, maga Kállay Béni volt; buzgóan nyújtott segítséget neki bájos és genialis neje Kállay Bénéni Bethlen Vilma grófnő, úgy a kiállítás előkészítésében, mint a csarnokok berendezésében. Jogos önértékeléssel, méltó megelégedéssel tekinthetnek mindketten az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztályára, amelyről az okkupáció egyik elkeseredett ellensége mondotta: Ez a legfényesebb plaidoyer az egész világ előtt Bosnyákország és a Hercegovina osztrák-magyar kormányzása mellett.

Budapest, jul. 5.

Szokolay Kornél.

A tanügyi kongresszus.

A kongresszus összes ülése.

Első nap. Julius 3.

A kongresszus tagjai — nők, férfiak — reggel 9 órára teljesen megtöltötték a kiállítási ünnepségek csarnokát. Jelen voltak Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, Ráth Károly főpolgármester, Zsilinszky Mihály államtitkár, Berzeviczy Albert, Lengyel Béla, Kossuth Ferencz, Beöthy Zsolt, Szatmáry György stb.

Az orgona megszólalt és az egész gyülekezet megkapó hatással szent imaként énekelte a „Himnust.”

Ezután Heinrich Gusztáv elnök érdekes és hatalmas beszéddel nyitotta meg a II. orsz. és egyetemes kongresszust, visszapillantást vetve az I. kongresszusra. Hangsúlyozta azt, hogy egy egységes eszmén alapuló egységes szervezetet kell adni a közoktatás összes testületeinek, továbbá, hogy az egységes iskolai szervezetet meg kell alkotni stb. Végül pedig köszönetet mondott mindazoknak, a kiknek köszönhető az, hogy a kongresszus létrejött.

Erre Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter szép és a jelenlevők által nagy lelkesedéssel kísért kiváló remek beszédben üdvözölte a tanügyiakat, erőt és kitartást kívánva a tanügyiaknak nagy és fontos munkájukhoz.

Utána Ráth Károly főpolgármester Budapest fővárosa nevében üdvözölte, mint a közoktatásügy harezosait, a kongresszus tagjait.

Végre pedig Berzeviczy Albert tartalmas és érdekes beszédben „az egységes és nemzeti közoktatást” fejtegette. Ezzel az első ülés a „Szózat” elneklésével véget ért.

Az izraelita tanítók gyűlése.

Ugyan azon a napon még az orsz. izr. tanító-egyesület is rendkívüli közgyűlést tartott, melyen „A hitfelekezetnek újabb viszonyaiból várható átalakulásokkal szemben mely feladat vár a zsidó népiskolákra, hogy a nemzeti és felekezeti hivatásának jövőre is megfeleljen” czimű tételt vitatták: sok hozzászólás után kimondták az erre vonatkozó határozatokat.

Végre pedig a tiszteletbeli tagokat választották.

Az egyetemes tanítógyűlés.

Az egyetemes tanító-gyűlés július 4-én volt a képviselőház tanácstermében.

A gyűlésen Péterffy Sándor elnökölt, aki az ülést reggel 10 óra után megnyitván, a jelenlevőket üdvözölte. Azután Láng Mihály eperjesi tanár szép előadást tartott „A magyar nyelv tanítása nem magyar ajku iskolában” czímen. E javaslatot több hozzászólás után az egyetemes gyűlés el is fogadta. Utána Földes Géza fővárosi tanár „Az iskola egységes jogá”-ról értekezett, melyben nagy-szerűen védelmezte a tanítók érdekeit. A javaslat minden pontját elfogadta az ülés, mire az elnök az ülést berekesztette.

Délután folytatták az ülést, a melyen az ismétlő iskolák ügyét fejtegették és az énektanításról tárgyaltak. Azután az országos tanító-bizottság újja szervezése és a tisztujtás következett, mire az elnök szünni nem akaró éljenzés és taps közepette a királyt éltette és a gyűlést e szavakkal rekesztette be: Isten áldd meg a magyart!

A református tanítók gyűlése.

A református tanítók július 5. délelőtt 9 órakor a Lónyay-utcai ref. főgimnáziumban tartották meg gyűlésüket, a melyen a református tanítók orsz. egyesületét szervezték.

Az ülést Kis Áron nyitotta meg, fejtegetvén az egyesület czélját. Utána Józsa Pál az ezredéves hazát dicsőítette, Sinka Lajos „Az ev. ref. egyház és iskolák hazafias szolgálatai az ezredéves magyar hazában” czímmel értekezést tartott és Dobó Sándor az országos egyesülés történetét adta elő. Végre pedig a tisztujtás következett.

A kongresszus ülése.

Második nap, július 6.

Ma folytatta ülését a kongresszus. A mai tárgyszorozatra „az állam és iskola”, a „társadalom és iskola”, a tanítók háza és a tanító-egyesületek szövetsége volt felvéve. Az előadók tevékeny munkaságot fejtettek ki. Mindenik tételnél érdekesen adták elő a tárgyra vonatkozó javaslatokat, alapos érvekkel bizonyítva a tárgy fontosságát. Az ülés valamennyi előterjesztett javaslathoz lelkesen hozzá járult.

Ülés után Wlassics Gyula miniszter villásreggelit adott a kongresszus tagjainak tiszteletére, melyen számos felköszöntőt mondtak.

A kongresszus tagjai d. u. 2 órakor megkoszorúzták Eötvös József báró szobrát. A koszoru hatalmas szalagján ez a fölirat olvasható: A második egyetemes kongresszus Eötvös József br emlékének.

Az ünneplés a „Hymnussal” kezdődött, azután Péterffy Sándor lendületes beszédben Eötvös József br. működéséről és érdemeiről emlékezett meg. Utána a „Szózat” elneklése közben tették le a koszorut a szobor talapzatára.

Jön a sáska.

Ezen czím alatt egy füzetet kaptunk, melynek éle a néppárt s azoknak vezetői ellen van irányozva. Ezen megszívelésre méltó jeles cikkekből egy néhányat mi is bemutatunk.

IV.

A kanonok bácsik.

Csupa önzésből ellenségnek tartanak mindenkit, aki nem tekinti szentségnek az ő birtokaikat és jövedelmeiket.

Bevonultak lassanként, mint a medve, jól berendezett lakásaikba s a legtöbb helyen még a külső kilincset is leszedték, hogy koldus ne nyithasson be hozzájuk. Egymásközt szidták és átkozták a kormányt és a hatóságokat, hogy le nem zárattja az újságírókat, meg a népszónokokat, kik a papság dolgairól mernek beszélni. A milyen alázatos hívei voltak azelőtt a kormányoknak, ép oly ellenségeivé lettek most egyedül önzésből. Ha hatalmukba állott volna, mint sok száz évvel ezelőtt, bizonyára ország-szerte maglyára rakatták és megögették volna a nép összes igaz barátait és jóakaróit.

Ilyen hangulatban voltak a kanonok bácsik és itt-ott maguk a püspökök is, amikor előállott Zichy Nándor, meg Esterházy Miklós Mórész gróf és hirdetni kezdték, hogy új pártot kell alakítani, mert veszedelemben van az egyház.

Nosza támadt öröm Izraelben, azaz a kanonoki házakban. „Hisz ezek a mi embereink” — kiáltottak föl örömmel a kanonok bácsik és a savanyu ábrázatok egyszerre ragyogni kezdtek, mint a jól kisubiczolt eszima. — „Hiszen ezek megvédenek bennünket. Ők is féltük a birtokaikat, mi is féltjük a magunkéit, nekünk tehát egyesülnünk kell.”

Diktum-faktum, úgy is lett. A kanonok bácsik összehajolták a kuffert és siettek föl Pestre megalkotani — a néppártot, Esterházy Miklós Mórész gróf palotájában. Meg volt oldva a nagy kérdés: hogyan nyerjék meg maguk számára azokat, akik-től tulajdonképpen félték.

Egész megijfodva jöttek haza városkáikba s hirdetni kezdték, hogy veszedelemben van a vallás, meg kell védelmezni s majd ha a vallás meg lesz védelmezve, segíteni fognak a nép összes bajain. Hozzá is fogtak a néppárt szervezéséhez.

Minden városban akadt egy csomó eladósodott iparos, kiskereskedő és mesterember, akik a káptalanok dolgoztak. Aztán vannak körművesek, kik bort vásárolnak a kanonok uraktól. Aztán vannak iparos emberek feleségei, kik szívesen járnak — gyónni a fiatal, erőteljes káplánokhoz s meghallgatják az olyan utasításokat is, amelyek nem épen a penitenciához tartoznak. Találkozik ezek mellett néhány ügye fogott fiskális, aki szeretne káptalani ügyész lenni s néhány fiatal orvos, aki fogatfogó tudományát a papoknál kamatoztatja. Ezt az egytől-egyig óhes publikumot hívták meg magukhoz s felrakatván az asztalra néhány liter jó bort, meg 5 krajczáros szivart, megalakították a néppártot.

A város eleinte nevetett, s maguk a résztvevők is szégyenkezve jártak az utcákon. Érezték, hogy elolvassa mindenki az arcukról, hogy haszonlesésből, tányérnyalás miatt adták oda magukat a papoknak. De a szégyennel is úgy van némelyik ember, mint a ló az igavonással. Beletörődik. Eleinte húzódozva vonogatták vállait, ha valaki kérdőre fogta őket: igaz-e, hogy odaszegődtek a papok mellé népbolonditónak? Később már nekik állt föl-jebb és azt a sok hazugságot és számszámágot, amelyet a kanonokai házaknál hallottak mint a néppárt programját emlegették.

De csináltak egyebet is a kanonok bácsik. Azokból a pénzekből, miket kegyes férfiak és asszonyok hagyományoztak egyházi célokra, misékre, zárdák segélyezésére és szegények istápolására, újságokat alapítottak. Hozattak a fővárosból elszállított, mindenre hajlandó újságírókat s adván nekik jó fizetést, ráuszították a szabadelvűn gondolkodó polgárookra. Ezek a fiékok nem tintába mártják tollukat, hanem egyik nap a hazugságok tengerébe, máskor pedig az utcák szennyos csatornájába. A kanonok bácsik felügyelete alatt firkálnak össze képtelenebbnél dolgokat. Hirdetni kezdték a népnek, hogy Zichy Nándorék leszallítatták majd az adókat, szereznek olesó hitelre pénzt, csinálnak gabnarakatárakat és szerveznek hitelszövetkezeteket, egyszóval olyan állapotba juttatják a magyar népet, hogy a paradicsomban sem lesz külön dolga.

Egyidejűleg pedig a nyí ragalmat és hazugságot kentek a szabadelvű férfiakra, főként a miniszterekre, hogy ha azoknak a hazugságoknak csak egy része is való lenne, már rég elnyelte volna őket a föld, mint a világ leggonoszabb embereit. A kanonok bácsik és ezek az újságírók valósággal beállottak konkoly-hintőnek az ország lakosai közé. Tudunk városokat, ahol békés egyetértésben éltek a polgárok, katolikusok, protestánsok, sőt még a zsidók is. Vállelve, együttesen dolgoztak a város fejlődésén. Amióta azonban a kanonok bácsik odaszegődtek a népbolondító Zichy Nándorhoz s az egyházi alapítványok pénzén néppárti újságokat csináltak, azóta megbomlott a jó viszony, vége a békének és egyetértésnek. Aki nem tetszik nekik, vagy nyíltan fe szolal a népbolondítás ellen, arról kinyomtatják az újságba, hogy rossz katolikus, rossz hazafi, s bepiskolják, még ha olyan tiszta is az erkölse, mint a frissen esett hó.

Igen kedves polgártrások, nézzetek szét magatok körül s meg fogtak győződni, hogy vidékeiken a felfordulást nem mások kezdték és nem mások igazgatják, mint ezek a kanonok bácsik, kik eddig a hasukon kívül a gazdaasszonyokkal, meg a szolgálóleányokkal törődtek.

Ezek a logveszedelmesebb sáskák, mert pénzzel is rendelkeznek. Az özevgynek, aki éhező gyermekei számára meg hozzájuk segítséget kérni, morogva dobnak oda egy pár fillért, de százakat adnak lump és semmirekellő firkászoknak, kik értenek a nép bolondításához.

És ezeknek az önző, meg haszontalan embereknek a szavára, a bolondító maszlagjaira lépre tudnátok menni, mint az ostoba pinto a ragadós vesszőre? Csak gondolkodjatok egy kicsit azon, amit elmondottam nektek ebben a fejezetben, s aztán, tudom, szégyenkezni fogtok, ha csak egy percig is elhittétek, hogy a papok és a papok „néppártja” fog segíteni bajaitokon.

Ujdonságok

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közelebi napokban többnyire száraz idő várható, helyenként esővel és zivataros idővel.

— **Két baleset.** Nagy Dénes sörgyáros Vajnafalvi nyaralójából hölgyek társaságában a Horgászvíz forrása felé kocsikázott, miközben valamitől a lovak megijedve megálltak és mocezzanni sem akartak; leszállott tehát meggyőződni a baj okáról és a mint a lovak elébe ért, az egyik fölágoskodva úgy ütötte le, hogy a kocsis átgázolt rajta, szerencsére azonban egy kis horzsolással és zúzódással megmenekült. — Czimbalmos Ferencz jóhírű iparosunk felesége és leányával felrándult Bereczkbe, de utközben a ló úgy döntötte a szekert az árokba, hogy a rajta ülők messze gurultak. Az asszony fején több zúzódást szenvedett, a leánynak azonban az ijedségen kívül egyéb baja nem történt.

— **Országos tanítói kongresszus.** A nagy szabású országos tanítói kongresszuson megyénk tanítóit többen képviselték. Városunkból M. Székely János testületi elnök, Kiss Károly p. isk. tanár, Nagy Károly árvaházi igazg. Szabó Géza k.-v. tanító vettek részt a 8 napig tartó, gazdag és érdekes tárgyú gyűlésen s f. hó 12-én érkeztek haza.

— **Táncmulatság.** A Kézdi-Vásárhelyt szünetidőző tanuló ifjuság, régi tradícióhoz hiven, az idén is megkezdte munkálkodásait egy nyári táncmulatság rendezése tárgyában. Folyó hó 14-én tartott meg az alakuló közgyűlés. Tiszteletbeli bálenőke egyhangú lelkesedéssel Erdélyi Károly polg. fiúiskolai igazgató ur lett, ki az ifjuságnak a nemes cél érdekében tett fáradozásait már évek óta őszinte, odaadó figyelemmel kíséri, s mindent megtesz arra nézve, hogy a nyári táncmulatság úgy anyagi mint, erkölcsi tekintetben szépen sikerüljön. A rendező bizottság tagjai a következők: Elnök: Dienes Ödön IV. éves joghallgató. Alelnökök: Vargha Irénke és Székely Marika k. a. Gyönyösi István III. joghallgató, Szász István II. éves joghallgató; Titkár: Czirmay Zoltán I. éves papjelölt. Pénztáros: Dienes Jenő I. éves technikus. Ellenőrök: Kovács Károly VIII. gymn. oszt. tan. és Baló Endre II. éves keresk. akadémiai növendék. Hisszük és reméljük, hogy Kézdi-Vásárhely város nemes közönsége és vidékünk intelligentiája, mint eddig, úgy a jelenben is ifjuságunkat komoly törekvésében, kitűzött célja elérésében segíteni fogja. Ennek tudatában kezdünk hozzá táncmulatságunk rendezéséhez, s így reméljük is, hogy fáradozásainkat siker fogja koronázni. Adjá Isten!

— **Halálozás.** László Gyuláné szül. Lénárt Zéfi f. hó 13-án, reggeli 5 órakor, Zajzonban, hol betegségében üdülést keresett, hosszas gyöngékedés után, boldog házassága 5-ik évében elhunyt.

— **A sepsi-szt.-györgyi m. kir. állami mén-telep** homórodi, sepsi-szt.-györgyi és deési osztályainál elhelyezett legénység és ménék részére 1896 november hó 1-től 1897 október hó 31-ig szükség-lendő tápszer, takarmány és egyéb czikkek biztosítására 1896 évi augusztus hó 21-én d. e. 10 órakor a sepsi-szt. györgyi m. kir. mén-telep parancsnoksá-nál írásbeli zárt ajánlati tárgyalást fog tartani. Az ajánlatok legkésőbb az árlejtési tárgyalásra kitűzött határnapon d. e. feltiz óráig a bizottságnak át nyújtandók. A feltételi füzet, mely hivatalos kiállítá-sban minden szállítóra irányadó, helyben a mén-telep számvevő irodában megtekinthető.

— **Mérgezés a vasúton.** Egy brassói távirat végzetes szerencsétlenségről ad hírt, a mely mult vasárnap reggel a Predaálból Brassóba haladó vonaton történt. A vasut egyik kalauza Szabó egy másodosztályu kocsiban folyadékkal telt üveget talált, a melyet bórnak nézve, előhívta két társát Hazai és Noszeda kalauzokat, hogy azokkal a finom bort megosz-sza. Alig ittak keveset belőle, hirtelen rosszul lettek s eszméletlenül a kocsiban heverve találtak rájuk. Kiderült, hogy az üvegben mérges folyadék volt s most a vizsgálat azt hiszi, hogy a mérgezés szánt-szándékos és hosszú műve volt. A három kalauzt a brassói kórházba szállították, életükhöz nem sok a remény. Hozzánk érkezett tudósítás szerint, egy Romániába utazó egyén kínálta volna meg a kalau-
zokat, s azután tovább utazott Romániába. Hír sze-

rint a mérgezési tünetek beálltával külön mozdonyt indítottak az eltávozott utas után hogy kérdőre vonhassák. Ezt azonban már nem érhették utól, és rémtörténetek egész chaosza kereng a levegőben, hogy valamely titkos ellensége Magyarországnak, efajta módon kívánt volna eleget tenni annak a nemtelen bosszúnak, a melynek megokolását a jövő-dő fogja világosságra deríteni, hacsak addig ir-ridentális törekvések alatt be nem szakadnak a kor-hadt padlók!

— **Szérum a tüdővész ellen.** Hónapokkal ezelőtt híre ment, hogy a tüdővész ellen új szérumot találtak fel. A hírt nagy kétkedéssel fogadták és megczafolni igyekeztek orvosi körökben. Most azonban határozott alakban jelentik Berlinből, hogy Behring a tüdővész ellen szérumot talált föl és ezt még ez év végéig be is fogja mutatni.

LINIMENT. CAPSICI COMP.
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.
Ezen elismert kitűnő, fájdalomcsillapító bedörzsölés beviszálásánál, — mely minden gyógyszerárban készletben van. — mindig a „Horgony” jegyre kérünk figyelni.

Apróságok.

Rászedett uzsorás.

Egy hírhedt uzsorás a táján éjjel egy órakor erősen csöngtetnek. Az uzsorás kihajol az ablakon és haragosan kérdezi:

— Isten büntesse meg, ki van itt?
— Én vagyok.
— Mit akar?
— Hány óra van?
— És ezért mert én engem felkölteni?
— Hogyne, mikor önnél van az óráim zálogban!
Aránv.

Tanár: Ugyan Kati, miért nem fűtött be jobban? A hőmérő csak 8 fokot mutat.

Kati: Ilyen kis szobának 8 fok is elég!

Próba.

Feleség: De az istenért, Edus, hogy csókolhatod meg a szobaleányt, a kivel minden nap veszekednem kell?

Férj: Meg akartam próbálni, hogy mire megyek vele jóssággal.

Lelketlenség.

— Hadnagy ur oly remek humoros verseket írt. Miért nem próbálkozik meg lyrai költeményekkelia.

— Lelketlenség, még eddig nem voltam szeren-sétlen szerelmes.

NYILTÉR*)

Foulard-selyemet 60 krtól 3 ftr 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 35 krtól 14 ftr 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damasztot s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t. megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával: küld Henneberg G. (os. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen hírneves háziszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynei, csuszni, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 krt., 70 krt. és 1 ftr. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Beviszálás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbottékú utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Budapest (Thüringia).

*)E rovat alatt közöltékért csupán a sajtóhatóság rányában nem vállal felelősséget a szerk.

Aláírás és pontos czim: